

**ՎԼԱԳԻՄԻՐ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
ԱՀ Գերագույն դատարանի դատավոր,
ԱՀ վաստակավոր իրավաբան**

**ԱՐՑԱԽԻ ԳԱՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ**

*Յանկազած պերություն դադարում է
պերություն լինելուց, եթե նրանում
դատարանները կազմակերպված են
ոչ պարզան ձևով:*

Պատկեր

Հայերենում «ինքնակառավարում» հասկացության տակ նկատի է ունեցվում ինքն իրեն կառավարելը՝ ղեկավարելը, իրեն պատշաճ վիճակում պահել կարողանալը, ինքնագազելը: Այդ եզրույթն օգտագործվում է հասարակական կյանքի մի շարք ոլորտներում, որից ելնելով մասնագիտական բառարանները և գիտության տարբեր բնագավառներ՝ քաղաքագիտություն, սոցիալական, տնտեսագիտական, փիլիսոփայություն և այլն, տարբեր բնորոշումներ են տալիս:

Ռուսաստանի Դաշնության «Իրավաբանական մեծ բառարան»-ը «ինքնակառավարում» եզրույթը բնորոշում է որպես սեփական գործերի կառավարման հարցերում որևէ սոցիալական ընդհանրության կազմակերպված ինքնուրույնություն:

Ամեն դեպքում, ինքնակառավարումը կառավարման տարատեսակ է, որտեղ կառավարման օբյեկտը և սուբյեկտը համընկնում են և ինքնակառավարման առարկան կոլեկտիվի սեփական ներքին գործերն են հանդիսանում:

Պետական միասնական իշխանության համակարգում դատական իշխանության առանձնացումը ենթադրում է նաև ինքնակառավարման հատուկ մարմինների ստեղծում: Այդ առումով, դատական ինքնակառավարումը դատարանների և դատավորների ինքնուրույնության ապահովման երաշխիքներից

մեկն է համարվում և կյանքի է կոչված՝ աջակցել դատական իշխանության իրականացմանը, պաշտպանել դատավորների իրավունքներն ու օրինական շահերը, որոշել նրանց նշանակման, տեղափոխման, կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցերը, մասնակցել դատական գործունեության կազմակերպչական, կադրային, ֆինանսական միջոցների ապահովմանը և այլն:

Եվրոպական երկրների մեծամասնությունում XX դարի երկրորդ կեսը բնութագրվում է արդարադատության կառավարման բնագավառում արդարադատության նախարարության առաջատար դերի կորստով: Այդ գործառույթների մի մասն աստիճանաբար անցնում է դատական ինքնակառավարման մարմիններին, որոնք տարբեր երկրներում տարբեր անուններով են կոչվում: Ֆրանսիայում, Պորտուգալիայում, Իտալիայում, Ռումինիայում և Մոլդովայում դրանք կոչվում են Մագիստրատուրայի Բարձրագույն Խորհուրդ, Սերբիայում, Բուլղարիայում, Ղազախստանում և Ուզբեկիստանում՝ Բարձրագույն Դատական Խորհուրդ, Լեհաստանում՝ համալեհական Բարձրագույն Դատական Խորհուրդ, իսկ Ռուսաստանի Դաշնությունում ներկայում դատական ինքնակառավարման մարմիններ հանդիսանում են դատավորների համագումարները, դատավորների ընդհանուր ժողովները, դատավորների խորհուրդները և քննական հանձնաժողովները:

Մասնագետները հակված են ցարական Ռուսաստանի դատական ինքնակառավարման պատմության սկիզբ համարել XIX դարի կեսերը, երբ երկրում 1864թ. կատարվեցին աննախադեպ դատաիրավական բարեփո-

ԼՂՀ դատական իշխանություն

խումներ, որոնց արդյունքում ընդունված նորմատիվ ակտերը վերաբերվել են նաև դատական ինքնակառավարման ինստիտուտին: Կառավարական սենատում ստեղծվեց «Դատական դեպարտամենտ» մարմինը՝ օժտված կարգապահական ատյանի լիազորություններով: Սկսեցին գործել հաշտարար դատավորների համագումարները, որոնց նախագահի պաշտոնն ընտրովի էր: Սահմանվեց հաշտարար դատավորների նշանակման նոր կարգ: Հաշտարար դատավորներին և դատարաններին կից դատական քննիչների թափուր պաշտոն առաջանալու դեպքում թեկնածուի հարցը՝ դատախազի մասնակցությամբ, քննարկվել է դատական պալատի ժողովում և, պալատի նախագահի ներկայացմամբ, նշանակվածը կատարվել է արդարադատության նախարարի կողմից: Վերջինս միայն կայսրության ծայրամասերում և գաղութային շրջաններում միանձնյա դատավոր նշանակելու իրավասություն ուներ: Այսպես, Շուշիի գավառը ծայրամասի կարգավիճակ ուներ, որի հաշտարար դատավորն արդարադատության նախարարի կողմից նշանակվել է միանձնյա:

Հոկտեմբերյան հեղափոխությանը հաջորդած սկզբնական տարիներին դատական համակարգի ինքնակառավարման ինստիտուտը հետին պլան մղվեց և դրա մենիշխանությունը հանձնվեց արդարադատության ժողկոմատներին՝ հանրապետություններում և արդարադատության վարչություններին՝ տեղերում: ԽՍՀՄ 1936թ. Սահմանադրությունը հռչակեց, որ դատավորներն անկախ են և ենթարկվում են միայն օրենքին: Սահմանադրական այդ նորմը ղեկավարատիվ բնույթ ուներ, քանի որ դատավորներին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցերը վերապահված էին գործադիր իշխանության արդարադատության մարմիններին:

ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի 1948թ. հուլիսի 15-ի հրամանագրով հաստատված «Դատավորների կարգապահական պատասխանատվության մասին» Կանոնադրության ուժով դատավորներին գործադիր իշխանության կախվածությունից դուրս բերելու իրա-

վական հիմք դրվեց: Դատավորների կողմից թույլ տրված կարգապահական խախտումների քննարկման գործառնությունները հասցեագրվեցին մարզերի, երկրամասերի, ինքնավար մարզերի և օկրուգների, ինքնավար և միութենական հանրապետությունների բարձրագույն դատական ատյաններում և ԽՍՀՄ Գերագույն դատարանում ստեղծվող կարգապահական կոլեգիաներին: Հետագայում, ավելի քան 40 տարի, Խորհրդային Միության օրենսդիրները դատական ինքնակառավարման վերաբերյալ որևէ նորմատիվ ակտ չեն ընդունել:

Վերակառուցման տարիներին դատական իշխանության և դրա ինքնակառավարման վերաբերյալ ընդունվեցին մի շարք առաջավոր փաստաթղթեր, մասնավորապես՝ «Դատավորի կարգավիճակի մասին» ԽՍՀՄ օրենքը, «ԽՍՀՄ դատարանների դատավորների որակավորման կոլեգիայի մասին», «Դատավորների որակավորման հանձնաժողովի մասին», «Դատավորների և ժողովրդական ատենակալների կարգապահական պատասխանատվության, հետևանքման և վաղաժամկետ ազատման մասին» կանոնադրությունները: Ճիշտ է, այդ փաստաթղթերը ժամանակահունչ էին, բայց շատ քիչ կյանք ունեցան, որովհետև Խորհրդային Միության սրընթաց փլուզումն արդեն տեսանելի էր:

ԼՂՀ անկախության հռչակումից հետո առաջին փաստաթուղթը, որն առնչվում էր դատական իշխանության ինքնավարության իրավունքին, դա ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության 1994թ. մայիսի 13-ի հրամանագրով հաստատված՝ «Լեռնային Դարաբաղի Հանրապետության դատախազության, արդարադատության պետական վարչության, դատարանների, պետական նոտարիատի աշխատողներին դասային կոչումներ շնորհելու, ինչպես նաև Հանրապետության դատարանների դատավորներին որակավորման դասեր սահմանելու և դրանց համապատասխան դրամական հավելավճարներ տալու մասին» Կանոնադրությունն էր: /ՀՀ-ում համանման կանոնադրությունը ՀՀ Գերա-

գույն խորհրդի կողմից ընդունվել էր ավելի վաղ՝ 1993թ. հուլիսի 30-ին:/ Կանոնադրությամբ սահմանվեցին ԼՂՀ դատարանների դատավորների որակավորման դասերը, շնորհման կարգը, որակավորման դաս կրող դատավորներին աշխատանքային ստաժի համար վճարվող հավելավճարները և այլն: Կանոնադրության համաձայն՝ որակավորման դասերը շնորհվել են ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի կողմից՝ դատավորների որակավորման հանձնաժողովի ներկայացմամբ՝ հաշվի առնելով Գերագույն խորհրդի իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի եզրակացությունը: Կանոնադրությունը նշում էր, որ «դատավորների որակավորման հանձնաժողովների կազմավորման և գործունեության կարգը սահմանվում է ԼՂՀ օրենսդրությամբ»:

Ըստ ՀՀ 1995թ. Սահմանադրության՝ դատական մարմինների անկախության երաշխավորը Հանրապետության նախագահն էր, ով գլխավորել է արդարադատության խորհուրդը, իսկ արդարադատության նախարարը և գլխավոր դատախազը խորհրդի փոխնախագահներն են եղել: Խորհրդի կազմի մեջ մտնել են Հանրապետության նախագահի կողմից հինգ տարի ժամկետով նշանակվող տասնչորս անդամ, որոնցից երկուսը՝ իրավաբան գիտնական, ինը՝ դատավոր, երեքը՝ դատախազ: Խորհրդի երեքական անդամ նշանակվել են առաջին ատյանի դատարանների, վերաքննիչ դատարանների և վճռաբեկ դատարանի դատավորներից: Դատավորների ընդհանուր ժողովը յուրաքանչյուր տեղի համար գաղտնի քվեարկությամբ առաջադրել է երեքական թեկնածու: Խորհրդի դատախազ անդամների թեկնածությունները առաջադրել է գլխավոր դատախազը:

ՀՀ 1995թ. Սահմանադրությունից և «Արդարադատության խորհրդի մասին» 1995թ. հոկտեմբերի 23-ի ՀՀ օրենքից դժվար չէ նկատել, որ դատական համակարգից ելնող ցանկացած նախաձեռնություն կամ առաջարկություն պետք է համաձայնեցված լիներ արդարադատության նախարարի հետ:

ՀՀ 1995թ. Սահմանադրությունից բխող

նոր դատական համակարգի կազմավորման գործընթացում կարևոր նշանակություն ունեցան 1998թ. ընդունված և 1999թ. հունվարի 12-ից ուժի մեջ մտած «Դատավորի կարգավիճակի մասին» և «Դատարանակազմության մասին» ՀՀ օրենքները: Վերջին օրենքի 5-րդ գլուխը նվիրված էր Դատարանների նախագահների խորհրդին, որը կազմված էր վճռաբեկ դատարանի, նրա պալատների, տնտեսական դատարանի, վերաքննիչ դատարանների և առաջին ատյանի դատարանների նախագահներից:

Դատարանների նախագահների խորհրդի լիազորությունների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ, թեկուզ այդ մարմինն օժտված էր դատական ինքնակառավարման որոշ գործառույթներով, բայց այն միջազգային չափանիշների իմաստով դատական ինքնակառավարման մարմին լինել չէր կարող:

1999-2001թ.թ. ԼՂՀ-ում ընդունվեց դատաիրավական բարեփոխումներն ապահովող օրենսդրական ակտերի մի ամբողջ փաթեթ, այդ թվում՝ դատարանակազմության, դատավորի կարգավիճակի և դատական մագիստրատուրայի մասին: Առաջին երկու օրենքների հենքը եղել է ՀՀ համանուն օրենքները, միայն այն տարբերությամբ, որ ԼՂՀ-ում երկաստիճան դատական համակարգի դեպքում, բնականաբար, Դատարանների նախագահների խորհուրդ չէր կարող ստեղծվել: Միևնույն ժամանակ, ՀՀ Սահմանադրությամբ նախատեսված արդարադատության խորհրդի փոխարեն ԼՂՀ-ում ստեղծված մարմնին տրվեց «Դատական մագիստրատուրայի խորհուրդ» հորջորջումը: Դա մի ամորֆ մարմին էր, որը, ինչպես ժողովուրդը կասեր՝ անունը կա, բայց ամանունը չկա: Չնայած խորհրդի կազմի 7 անդամներից 4-ը դատավորներ են եղել և խորհրդի նիստերը հրավիրել ու վարել է Գերագույն դատարանի նախագահը, բայց գործադիր իշխանությունը՝ ի դեմս արդարադատության պետական վարչության /2004 թվականից՝ արդարադատության նախարարություն/, լրիվությամբ վերահսկել է դատավորների կարգապահական

ԼՂՀ դատական իշխանություն

պատասխանատվության դաշտը, իր իրավասության տակ պահելով մաս դատավորների թեկնածությունների մախնական հաշվառման և ընտրության հարցերը:

Գատական մագիստրատուրայի խորհուրդն օրենքով նախատեսված իր լիազորություններն իրականացրեց մինչև ԼՂՀ 2006թ. Սահմանադրությամբ նախատեսված դատական նոր համակարգի և արդարադատության խորհրդի ձևավորումը:

Նոր դատական համակարգը սկսեց գործել 2008թ. հուլիսի 1-ից, իսկ արդարադատության խորհուրդը՝ 2009թ. մայիսի 22-ից: Արդարադատության խորհրդի կազմը, նրա ձևավորման կարգը և լիազորությունների շրջանակը շատ ընդհանրություններ ունեն չէ Սահմանադրությամբ /2005թ. փոփոխություններով/ նախատեսված արդարադատության խորհրդի հետ: Կազմի առումով տարբերությունը կայանում էր նրանում, որ չէ արդարադատության խորհրդի կազմի մեջ մտնում են 9 դատավոր, ԼՂՀ-ում՝ 5 դատավոր, իսկ լիազորությունների առումով, եթե չէ-ում արդարադատության խորհուրդը մասնակցում է երկրի բարձրագույն դատական ատյանի դատավորների նշանակման գործընթացին, ապա ԼՂՀ-ում այդ մենաշնորհը պատկանում էր միայն Հանրապետության նախագահին: Չնայած չէ 2006թ. և ԼՂՀ 2009թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած դատական օրենսգրքերում նշված էր, որ դատական իշխանությունը գործում է ինքնակառավարման սկզբունքի հիման վրա, և որ դատական ինքնակառավարման մարմիններ են համարվում դատավորների ընդհանուր ժողովը և Գատարանների նախագահների խորհուրդը, բայց ակնհայտ էր, որ արդարադատության խորհուրդը նույնպես դատական ինքնակառավարման մարմին էր և որպես այդպիսին, իր լիազորություններն իրականացրել է Սահմանադրությամբ և Գատական օրենսգրքով նախատեսված կարգով:

2015թ. դեկտեմբերի 6-ին իրականացված սահմանադրական փոփոխությունների արդյունքում չէ Սահմանադրության 7-րդ գլխով առանձին կարգավորում ստացած դատական

համակարգի և Բարձրագույն դատական խորհրդի հետ կապված հարցերը: Նույն մոտեցումը ցուցաբերվեց մաս 2017թ. փետրվարի 20-ին հանրաքվեով ընդունված Արցախի Հանրապետության նոր Սահմանադրությամբ:

Թեև Արցախի սահմանադիրները Սահմանադրության մեջ դատական ինքնակառավարման վերաբերյալ ուղղակիորեն որևէ նորմ չեն ամրագրել, սակայն սահմանադրաիրավական մի շարք նորմեր մեզ հուշում են, որ դրանց վերաբերող կարգավորման մանրամասները սահմանվում են Հանրապետության Գատական օրենսգրքով: Վերջինս ուժի մեջ մտավ 2017թ. սեպտեմբերի 7-ից, որում ամրագրվեց, որ դատավորների մասնագիտական շահերի պաշտպանության և դատարանների ներքին գործունեության հետ կապված հարցերի լուծումը վերապահված է դատական իշխանության ինքնակառավարման մարմիններին: Ինքնակառավարման մարմիններն են Գատավորների ընդհանուր ժողովը, Բարձրագույն դատական խորհուրդը և Գատարանների նախագահների խորհուրդը:

Ընդհանուր ժողովը կազմված է Հանրապետության բոլոր դատավորներից: Այն հրավիրվում է տարին առնվազն մեկ անգամ՝ Գերագույն դատարանի նախագահի կողմից: Արտահերթ ընդհանուր ժողով կարող է հրավիրվել դատավորների առնվազն մեկ երրորդի կամ Գերագույն դատարանի նախագահի կողմից: Ընդհանուր ժողովը ընտրում է Բարձրագույն դատական խորհրդի դատավոր անդամներին և իրականացնում է օրենքով նախատեսված այլ լիազորություններ: Ընդհանուր ժողովը գործում է իր կանոնակարգին համապատասխան: Ընդհանուր ժողովը նախագահում է Գերագույն դատարանի նախագահը, իսկ նրա բացակայության դեպքում՝ Գերագույն դատարանի նախագահին փոխարինող անձը:

Ընդհանուր ժողովի կողմից ձևավորվում է էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովը, որի կազմում ընդգրկվում են առաջին ատյանի, վերաքննիչ և Գերագույն դա-

տարանների դատավորներից ընտրված մեկական անդամներ: Դատարանների նախագահները և Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամները չեն կարող լինել էթիկայի և կարգապահական հանձնաժողովի անդամներ: Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովն օժտված է դատավորի նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելու իրավունքով: Ընդհանուր ժողովին վերապահված լիազորությունների լիարժեք և արդյունավետ իրականացումն ապահովում է Դատական ղեկարտամենտը:

Արցախի դատական իշխանության ինքնակառավարման հաջորդ մարմինը Դատարանների նախագահների խորհուրդն է /ԴՆԽ/, որի անդամներն են առաջին ատյանի, վերաքննիչ և Գերագույն դատարանների նախագահները: Խորհրդի անդամի բացակայության դեպքում նրա լիազորություններն իրականացնում է նրան դատարանի նախագահի պաշտոնում փոխարինող անձը: ԴՆԽ-ի հերթական նիստերը գումարվում են ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ: ԴՆԽ-ի արտահերթ նիստ գումարվում է խորհրդի մեկ անդամի պահանջով՝ նրա սահմանած օրակարգով:

Դատական օրենսգրքով սահմանված ԴՆԽ-ի լիազորությունները վերաբերվում են դատարանների գործունեության բարելավման, նորմատիվ ակտերի կատարելագործման, դատավորների գործունեության գնահատման, դատարանների գործավարության, դատարաններում դատական կազմերի և դրանցում նախագահող դատավորների նշանակման կարգի, դատավորների նստավայրերը սահմանելու հարցերին, ինչպես նաև դատական ծառայության, դատական կարգադրիչների ծառայության և Դատական ղեկարտամենտի գործունեությանն առնչվող բնագավառներին:

Արցախի Սահմանադրությունը դատական իշխանության անկախության և ինքնակառավարման ապահովման ոլորտում առաջնահերթ պլան է մղում իր նախադեպը չունեցող մի նոր անկախ պետական մարմնի, ինչ-

պիսին Բարձրագույն դատական խորհուրդն է: Այն փոխարինելու եկավ 2006թ. Սահմանադրությամբ նախատեսված արդարադատության խորհրդին: Բարձրագույն դատական խորհրդի կարգավիճակը, կազմավորման և գործունեության կարգն ու լիազորությունների շրջանակը նախատեսված են Սահմանադրությամբ և Դատական օրենսգրքով:

Սահմանադրությունը Բարձրագույն դատական խորհրդին դատարանների և դատավորների անկախության երաշխավորի գործառույթ է վերապահել: Սահմանադրական այս մարմինն է լիազորված կազմելու ու հաստատելու դատավորների թեկնածուների՝ ներառյալ առաջխաղացման ենթակա թեկնածուների ցուցակները, Ազգային Ժողովին առաջարկելու նախագահների և դատավորների թեկնածուներին, լուծելու դատավորի նկատմամբ քրեական հետապնդում հարուցելու կամ նրան ազատությունից զրկելու վերաբերյալ համաձայնություն տալու, դատավորի լիազորությունները դադարեցնելու, դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցերը: Վերջին դեպքում խորհուրդը հանդես է գալիս որպես դատարան: Պետական այս անկախ մարմինն է հաստատելու դատարանների ծախսերի նախահաշիվները և ներկայացնելու Կառավարություն՝ օրենքով սահմանված կարգով պետական բյուջեի նախագծում ընդգծելու համար:

Բարձրագույն դատական խորհուրդը կազմված է հինգ անդամից, որոնք ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով՝ առանց անընդմեջ վերընտրվելու իրավունքի: Բարձրագույն դատական խորհրդի երեք անդամներին ընտրում է Դատավորների ընդհանուր ժողովը՝ դատավորի առնվազն հինգ տարվա փորձառություն ունեցող դատավորների կազմից: Խորհրդում պետք է ընդգրկվեն դատավորներ բոլոր ատյանների դատարաններից: Խորհրդի մեկական անդամ նշանակում են Հանրապետության նախագահը և Ազգային Ժողովը: Խորհուրդն իր դատավոր անդամների կազ-

ԼՂՀ դատական իշխանություն

մից ընտրում է խորհրդի նախագահ:

Եթե իրավահամեմատական վերլուծության ենթարկենք ՀՀ և ԱՀ դատական իշխանությունների ինքնակառավարման մարմինների ստեղծման կարգը, կարգավիճակը և լիազորությունների շրջանակը, ապա կտեսնենք, որ ՀՀ Գատական օրենսգրքի նախագծով /Օրենսգրքը նախատեսված է ընդունել 2018թ. փետրվար ամսին/ Գատարանների նախագահների խորհուրդը վերանում է և այդ մարմնի լիազորություններն անցնում են ԲԳԽ-ին: Դա միանգամայն ճիշտ մոտեցում է, որովհետև ՀՀ Սահմանադրությունը «Գատարանների նախագահների խորհուրդ» անունը կրող մարմին չի նախատեսել: Նույնը կարելի է ասել նաև ԱՀ Սահմանադրության մասին: Դեռ ավելին, ԱՀ Գատական օրենսգրքով ԳՆԽ-ն քաղաքականություն կերտող մարմին է հանդիսանում: Այսպես, Գատական օրենսգրքի 82-րդ հոդվածից նկատելի է, որ դատական իշխանությունն այլ մարմինների հետ հարաբերություններում ներկայացնելու իրավունքը վերապահված է ԳՆԽ-ի նախագահին, տվյալ դեպքում՝ Գերագույն դատարանի նախագահին: Եթե հաշվի առնենք, որ ԳՆԽ-ն տնօրինում է ԱՀ դատարանների պահուստային ֆոնդը և համաձայն ԳՆԽ-ի 2017թ. դեկտեմբերի 1-ի թիվ 15-Ն որոշմամբ հաստատված «Արցախի Հանրապետության դատական դեպարտամենտ» պետական կառավարչական հիմնարկի կանոնադրության՝ վերջինիս հիմնադիրն ԱՀ-ն է՝ ի դեմս ԳՆԽ-ի, որն էլ կառավարում է նրան, ապա, սեփական աշխատակազմ չունենալու պայմաններում, դժվար է պատկերացնել, թե ԲԳԽ-ն որքանով կարող է արդյունավետ իրականացնել իր սահմանադրական գործառույթները՝ հանդես գալով որպես ԱՀ դատարանների և դատավորների անկախության երաշխավոր: Ճիշտ է, Գատական օրենսգրքը նշում է, որ Սահմանադրությամբ և նույն օրենսգրքով ԲԳԽ-ին վերապահված լիազորությունների լիարժեք և արդյունավետ իրականացումն ապահովում է դատական դեպարտամենտը, բայց պետք է հաշվի առնել,

որ այդ մարմնի ղեկավարի նշանակման և ազատման հարցում ԲԳԽ-ն որևէ առնչություն չունի: Դեպարտամենտի ղեկավարը ենթակա և հաշվետու է միայն ԳՆԽ-ին:

Սահմանադրությունն արձանագրում է, որ ԲԳԽ-ն կազմավորվում է Գատական օրենսգրքի համապատասխան դրույթներն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ Հանրապետության նախագահի կողմից իր պաշտոնի ստանձնումից /07.09.2017թ./ հետո՝ երեք ամսվա ընթացքում, այսինքն՝ մինչև 2017թ. դեկտեմբերի 7-ը:

Այս համատեքստում 2017 թվականի նոյեմբերի 28-ին հրավիրված Գատավորների արտահերթ ընդհանուր ժողովում ԲԳԽ-ի առաջին կազմի դատավորներ են ընտրվել Դավիթ Ավանեսյանը՝ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարանից, Նորայր Գրիգորյանը՝ վերաքննիչ դատարանից և Գայանե Գրիգորյանը՝ Գերագույն դատարանից: Երկու օր անց Հանրապետության նախագահի 2017թ. նոյեմբերի 30-ի հրամանագրով Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ-պետախրավական վարչության պետ Կարեն Դանիելյանը և Ազգային Ժողովի նույն օրվա որոշմամբ Վերաքննիչ պալատի աշխատակազմի ղեկավար Շուշանիկ Հայրապետյանը նշանակվել են ԲԳԽ-ի անդամներ:

Բարձրագույն դատական խորհրդի անդրանիկ նիստը կայացավ դեկտեմբերի 5-ին, որտեղ Գերագույն դատարանի դատավոր Գ.Գրիգորյանն ընտրվեց խորհրդի նախագահ:

Անխոչընդոտ և բարի երթ մաղթենք նորաստեղծ այս անկախ պետական մարմնին՝ իրեն յուրահատուկ սահմանադրական լիազորությունների իրագործման բարդ ու պատասխանատու աշխատանքում: